

Il-Konverżjoni ta' San Pawl

Knisja Parrokkjali Ħal Safi

Dun Pawl Sciberras

Meta jien dgħajjef, hemm inkun qawwi

Il-kwadru titulari tal-knisja parrokkjali ta' Ħal Safi huwa kopja tas-sena 1693 minn Alessio Erardi tat-Titular tal-Konverżjoni ta' San Pawl, impitter minn Mattia Preti, li jinsab fil-Kon-Katidral ta' San Ġwann, fil-Belt Valletta. L-original ta' Preti huwa kompożizzjoni drammatika

1. fl-era Barokka f'Malta. Il-kompożizzjoni tal-kwadru ta' Hal Safi għandu forma djagonali: mil-lemin fin-naħa ta' fuq niezlel b'imponenza Kristu Rxoxt (1), b'idu l-leminija jipponta lejn Sawl, mitfugh fl-art fuq ix-xellug, in-naħa ta' isfel fil-pittura (2). Il-ġest bl-id il-leminija lejn Sawl fuq ix-xellug jerfghalna ħsiebna lejn il-glorja li jgawdi wara l-qawmien Kristu Ġesù, kif imnebbha minn David, is-Salmista u Profeta, fis-Salm 110,1: "Oqghod fuq leminti, sa ma nqiegħed l-għedewwa tiegħek mirfes taħt riglejk" u fl-Ittra lil-Lhud, l-Ittra dwar is-Sacerdozju etern tal-Qassis il-Kbir, Kristu Ġesù: "Inżommu
- 2.

ghajnejna merfugħa lejn Ġesù, li minnu tibda u fih tintemm il-fidi tagħna; hu li, flok l-hena li kellu quddiemu, qagħad għas-salib bla xejn ma qies l-ghajb tiegħu, u issa qiegħed fuq in-naħa tal-lemin tat-tron ta' Alla ... Din hi issa l-aqwa haġa li rridu nġhidu: li aħna għandna qassis hekk kbir li qagħad fuq il-lemin tat-tron tal-kobor ta' Alla fis-sema" (12,2; 8,1). Fl-istess waqt, il-forma djagonali tagħti dimensjoni universalistika lill-azzjoni rebbieħa ta' Kristu Rxoxt: mil-Lvant għall-Punent tingħata lilu gloriya, saħansitra mill-għedewwa tiegħu, għax "Dan jgħid il-Mulej ta' l-eżerċiti: "Ara, jiena nsalva l-poplu tiegħi mil-lvant u mill-punent" (Zak 8,7).

Ix-xena fl-Art

Il-chiaroscuro, prevalenti fit-teknika tal-kwadru, jkompli jżid id-drammaticità tal-grajja (3). "Inti tixgħel, Mulej, il-musbieħ tiegħi; Alla tiegħi jdawwal id-dlam tiegħi" (Salm 18,29). "Fanal għal rigleja l-kelma tiegħek, u dawl fil-mogħdija tiegħi" (Salm 119,105) Il-figuri jħarsu lejn min jikkontempla l-kwadru jew lejn Sawl. Id-dehra ta' Pawlu bl-armatura shiha ta' suldat tagħtih qawwa tagħtih setgħa, għalkemm mixhut fl-art, bla saħħa. Il-figuri ta' Kristu wieqaf rebbieħ u t-telqa kuntrastanti ta' Pawlu jwassluna għal dak li Pawlu tant jishaq fuqu fil-konflitti li sikwit kien ikollu fil-missjoni tiegħu. Dawk li ħaduha kontrih kienu jsejsu l-awtorità tagħhom fuq

dak li kellhom biex jiftaħru bih, saħansitra rivellazzjonijiet estatiċi: “Jekk haħna jiftaħru ta’ bnedmin, ha niftaħar jien” (2Kor 11,18; ara 2Kor 12,1). Pawlu kien jaf li hu għandu haħa waħda biss biex jiftaħar: id-dgħjufijiet tiegħu. Fil-kwadru Erardi esprima din l-idea fid-dirgħajn miftuħa u bl-armi ta’ Pawlu mixħutin fl-art, għelm tad-dgħjufija ta’ l-armi tad-dinja (4): “Jekk għandi niftaħar, niftaħar b’dak li hu dgħajjef fija” (2Kor 11,30; 12,5). Meta mbagħad wera fejn tassew qegħda s-saħħa u l-qawwa tiegħu, Alla nnifsu wiegħbu: “Biżżejjed għalik il-grazzja tiegħi; għax il-qawwa tiegħi tidher fl-aqwa tagħha sewwa sew fejn hemm id-dgħajjef.” “Għalhekk niftaħar minn qalbi l-aktar bid-debbulizzi tiegħi biex il-qawwa ta’ Kristu tgħammar fija (2Kor 12,9). Għajnejh magħluqa, jidher li tilef id-dawl, u għandu bżonn jiġi megħjun iqum mill-art mill-qaddejja assistenti tiegħu: “L-għerf idawwal wiċċ il-bniedem u jnehħilu ebusitu” (Koħ 8,1); “jerfgek il-ispirtu u jdawwallek għajnejk, jagħtik il-fejqan, il-ħajja, u l-barka” (Bin Sira 34,17). San Pawl jirrakkonta r-rivellazzjoni tiegħu fit-Triq ta’ Damasku belementi u f’kuntest ta’ dawl: “Hekk, bis-setgħa u l-permess tal-qassisin il-kbar, tlaqt lejn Damasku. Jien u sejjer, f’nofsinhar, rajt dawl, aqwa mid-dija tax-xemx, gej mis-sema u idda madwari u madwar dawk li kienu fit-triq miegħi. Waqajna lkoll fl-art, u jien smajt lehen jgħidli bl-ilsien Lhudi,

‘Sawl, Sawl, ghaliex qieghed tippersegwitani? Iebsa għalik li teħodha kontra n-niggieħa!’” (Atti 26,12-14). Taha ħsieb iktar minn darba din tad-dawl Pawlu (5). Jiktbilhom hekk aktar tard lill-Korinitin: “Dan Alla li qal: ‘Ha jiddi d-dawl mid-dlam, dak hu li idda fi qlubna biex jagħtina d-dawl ta’ l-għarfien tal-glorja ta’ Alla, li tiddi f’wiċċ Kristu” (2Kor 4,6). Alla ħallieq ta’ kollox, li ħalaq kull dawl wera lilu nnifsu lil Pawlu b’dawl ferm iktar qawwi, tant li l-Appostlu tal-Ġnus jgħaqqad il-ħidmiet kollha ta’ ħolqien fit-Testment il-Qadim ma’ dak li ġara lilu fit-Triq ta’ Damasku. Id-dawl għammiexi li idda madwaru kienet il-glorja ta’ Kristu nnifsu li ħdejn dawlu kollox jidher imċajpar, imtappan u diefi. (6) L-armi huma mixħutin fl-art; dirgħajh miftuħa, jilqa’ s-sejħa li qieghed jagħmillu l-Irxox rebbieħ. Iktar tard, lill-Komunita ta’ Korintu kellu jgħidilha: “Tassew li aħna ngħixu fid-dinja, imma ma nissarawx bl-armi tad-dinja; l-armi tagħna għall-ġlied m’ħumiex tad-dinja; iżda għandhom il-qawwa ta’ Alla biex iġarrfu l-fortizzi. Aħna nwaqqgħu kull raġunament” (2Kor 10,3-4). Is-salib sar l-arma tiegħu: “Jekk il-ministeru tal-kundanna (tas-salib) kien imdawwal bil-glorja, kemm aktar jiddi bil-glorja l-ministeru tal-gustifikazzjoni!” (2Kor 3,9). Lix-xrik miegħu fl-evangelizzazzjoni, Timotju, Pawlu jurih li “dehret issa permezz tad-dehra tas-Salvatur tagħna Kristu Ġesù li qered il-mewt, u dawwal il-ħajja bla

3.

4.

5.

6.

tmiem permezz ta' l-Evangjelju (2Tim 1,10). Pawlu ra b'ghajnejh kemm il-qawwa tieghu ma kinitx minnu nnifsu imma mill-qawwa li jagħtih il-Mulej Ġesù. Din l-esperjenza kuntrastanti bejn l-armi tad-dinja u l-qawwa tad-dghjufija tas-salib kienet l-ankra li biha seta' jstieden u jhegġeg lil Timotju: "Bati inti wkoll miegħi bhala suldat tajjeb ta' Kristu Ġesù" (2Tim 2,3).

Quddiem il-figura tiegħu, mitluq ma' l-art, lil Pawlu nistaqsuh: "Minn fejn u kif gie dan l-Għid tiegħek mill-mewt għall-ħajja, mid-dlam għad-dawl, minn bniedem li ma jafx lil Kristu u persekutor aħrax għal appostlu mhegġeg tiegħu? Minn fejn, Pawlu?"

(7) Jgħid li kienet rivelazzjoni aktar milli konverżjoni! Jgħid li kollox ingħata lilu b'don, b'rigal, bi grazzja, b'xejn. Ma kinux l-isforzi tiegħu, ir-riflessjoni tiegħu, talb twil u kumplikat jew sawm iebes li wasslu jagħraf lil Kristu Ġesù. Kollox ingħatalu bi grazzja, biex hu, imbagħad, ikun sinjal lill-ġnus kollha tal-ħniena ta' Alla, li l-inizjattivi tiegħu dejjem jgħaddu qabel it-tfittxija tagħna għalih. Din l-ewwel tweġiba għall-kif tal-konverżjoni: bi grazzja, għax

7.

8

hekk għoġbu l-Mulej Alla! Kull għarfien ta' Kristu Ġesù kien mogħti lilu: it-tieni tweġiba. Il-konverżjoni tiegħu jtkellem fuqha bhala viżjoni, bhala dehra: "Ma rajtx lil Sidna Ġesù?" (1Kor 9,1) u "Fl-aħħar deher lili wkoll wara kulhadd" (1Kor 15,8). Il-persekutor isir appostlu u xandâr ta' Dak li dehrlu ħaj! (8) Għal Pawlu Kristu issa sar ifisser Dak ir-rivelatur ta' l-inizjattiva u l-ħniena divina murija lilu. Kristu Ġesù huwa l-imkien ħaj fejn jiltaqa' wiçç imb wiçç ma' Alla.

Kienet rivelazzjoni providenzjali, sejħa li Pawlu nnifsu jqeghedha fi hdan l-istess Testment il-Qadim, li fih kien tant imħarreġ. Lill-Galatin jiktbilhom: "Dak li għażilni sa minn ġuf ommi, u li sejjaħli permezz tal-grazzja tiegħu, għoġbu jirrivellali lil Ibnu biex inħabbru fost il-ġnus" (Gal 1,15-16). Pawlu ma jqisx li l-oġġett tar-rivelazzjoni ta' Damasku kienet hu, imma kien Alla nnifsu. Il-piż kollu ta' dik l-esperjenza li bidlitu mill-qieġ kien fuq kollox Alla; kien hu, Alla, u mhux Pawlu, l-awtur tal-konverżjoni.

